

๑๖ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง การรับรองร่างปฏิญญาและมาตรการเพื่อส่งเสริมการมีผลใช้บังคับของสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างปฏิญญาและมาตรการเพื่อส่งเสริมการมีผลใช้บังคับของสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ด่วนที่สุด ที่ อว ๐๕๐๕/๒๐๘๙ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง การรับรองร่างปฏิญญาและมาตรการเพื่อส่งเสริมการมีผลใช้บังคับของสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Draft Final Declaration and Measures to Promote the Entry Into Force of the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty: CTBT) เป็นตราสารระหว่างประเทศที่สำคัญในการลดและไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ที่สมาชิกสหประชาชาติได้รับรอง เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๓๙ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อห้ามทดลองอาวุธและระเบิดนิวเคลียร์อื่น ๆ ไม่ว่าในสภาวะแวดล้อมใด (อวกาศส่วนนอก อากาศ ใต้ดิน และใต้น้ำ) เพื่อมิให้มีการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ให้ก้าวหน้า โดยปัจจุบัน สนธิสัญญา มีรัฐที่ให้สัตยาบันแล้ว ๑๑๘ ประเทศ โดยไทยได้ให้สัตยาบัน สนธิสัญญา เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ อย่างไรก็ตาม สนธิสัญญา ยังไม่มีผลใช้บังคับ เนื่องจากข้อ ๑๔ ของ สนธิสัญญา ระบุว่า สนธิสัญญา จะมีผลใช้บังคับเมื่อรัฐที่มีศักยภาพทางนิวเคลียร์ ๔๔ ประเทศ ตามที่กำหนดในภาคผนวก ๒ ของสนธิสัญญา ให้สัตยาบันแล้วทั้งหมด ซึ่งปัจจุบัน มี ๘ ประเทศ ตามภาคผนวก ๒ ที่ยังไม่ได้ให้สัตยาบัน ได้แก่ จีน เกาหลีเหนือ อินเดีย ปากีสถาน อิหร่าน อียิปต์ อิสราเอล และสหรัฐอเมริกา

๑.๒ การประชุมเพื่อส่งเสริมการมีผลใช้บังคับของสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Conference on Facilitating the Entry into Force of the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty) จัดขึ้นทุก ๒ ปี โดยมีเลขาธิการสหประชาชาติ ในฐานะผู้เก็บรักษาสถิติสนธิสัญญา เป็นผู้จัดการประชุม ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ซึ่งในปีนี้มีกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒ ในช่วงระหว่างการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๔

๑.๓ การประชุมฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้รัฐผู้ให้สัตยาบันและรัฐผู้ลงนามสนธิสัญญา ได้ร่วมกันหารือเพื่อผลักดันให้เกิดมาตรการที่เป็นรูปธรรมเพื่อการมีผลใช้บังคับของสนธิสัญญา และเพื่อส่งเสริมการอนุวัติตามพันธกรณีภายใต้สนธิสัญญา ที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของสนธิสัญญา โดยคณะกรรมการเตรียมการสำหรับองค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Preparatory Commission for the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization: CTBTO PrepCom) ได้เวียนร่างปฏิญญา (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ให้รัฐผู้ให้สัตยาบันและรัฐผู้ลงนามสนธิสัญญา พิจารณา เพื่อรับรองอย่างเป็นทางการในการประชุมดังกล่าวต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่สาระของร่างปฏิญญา เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันในเชิงนโยบาย จึงเห็นควรเสนอร่างปฏิญญา ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่ร่างปฏิญญาฯ จะมีการรับรองในการประชุมเพื่อส่งเสริมการมีผลใช้บังคับของสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒ ในช่วงระหว่างการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๔ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา จึงขอความอนุเคราะห์นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

ร่างปฏิญญาฯ มีสาระสำคัญเพื่อย้ำเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นของรัฐผู้ให้สัตยาบันและรัฐผู้ลงนามสนธิสัญญาฯ ที่จะร่วมกันรักษาไว้ซึ่งพลวัตในการส่งเสริมและผลักดันการมีผลใช้บังคับของสนธิสัญญาฯ และการส่งเสริมความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมในทุกมิติและทุกระดับ เพื่อสร้างการดำเนินงานภายใต้กรอบสนธิสัญญาฯ ที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม และอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันของประชาคมระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ร่างปฏิญญาฯ ได้กล่าวถึงการให้สัตยาบันของไทย ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมความเป็นสากลของสนธิสัญญาฯ

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

ร่างปฏิญญาฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ในฐานะหน่วยประสานหลักระดับชาติในกรอบสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ ได้พิจารณาร่างปฏิญญาดังกล่าวแล้ว ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระสำคัญของร่างปฏิญญาฯ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ เรื่อง ขออนุมัติลงนามในสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์

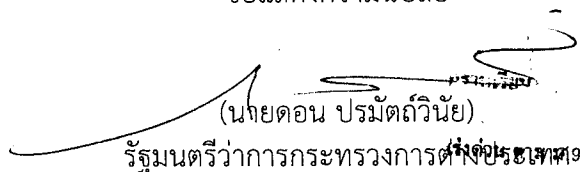
๙.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่อง ขอความเห็นชอบการให้สัตยาบันสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ พ.ศ.

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการรับรองร่างปฏิญญาและมาตรการเพื่อส่งเสริมการมีผลใช้บังคับของสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างปฏิญญาฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญก่อนการรับรอง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ
กองสันติภาพ ความมั่นคงและการลดอาวุธ
โทรศัพท์ ๐๒ ๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๓๑
โทรสาร ๐๒ ๖๔๓ ๕๐๗๓
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ jiranutp@mfa.go.th